

Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 07.10.2026

nr 2-2/3461-1

Meie 27.10.2026

nr 1-12/1071-2

**Avaliku teabe seaduse § 43 10 muutmise
seadus (digitaalidentiteedi
registreerimine)**

Kultuuriministeerium kooskõlastab Avaliku teabe seaduse § 43¹⁰ muutmise seaduse järgmiste märkustega:

1. Eelnõu on eesmärgistatud ja seletatud viisil, mis peamiselt rõhutab Eesti kui edumeelse digiriigi kuvandit ning muud aspektid ja mõju on jäänud süvitsi kaalumata ning riskid hindamata. Kuigi kõik digitaalidentiteediga seotud tegevused on seletuskirja järgi vabatahtlikud ning praegu pole võimalust loodavat õiguslikku alust rakendada, siis seletuskirja oleks võidud lisada kaalutlused näiteks digitaalidentiteedi registreeringu toimingute juures, sh analüüs registreeringu lõpetamise tagajärgedest erinevatele pooltele. Kavandatavat riiklikku tehnilist lahendust pole võimalik luua ilma põhjaliku analüüsita, sest Eesti riigi positiivse mainekujunduse kasud ei pruugi võimalikke kahjusid üles kaaluda.
2. Seletuskirjas esitatud mõjuanalüüs ei käsitle piisavalt digitaalidentiteedi kuritarvitamise, kompromiteerimise ega inimese tegelikule tahtele mittevastavate toimingute riske. Eelnõu seob digitaalidentiteedi füüsilise isikuga ning näeb ette, et selle all tegutseva tehnilise lahenduse toimingud loetakse füüsilise isiku enda toiminguteks. Registriseos võimaldab küll tuvastada, kellega digitaalidentiteet on seotud, kuid ei tõenda, et inimene andis konkreetseks toiminguks teadliku ja kehtiva volituse. Enne eelnõuga edasi liikumist tuleks koostada terviklik õiguslik, tehniline, küberturvalisuse ja andmekaitse riskianalüüs.
3. Seletuskirjas on öeldud, et digitaalidentiteedi registreerimise vajadus tuleneb kujunemisjärgus oleval tehisintellektipõhisel ettevõtlusmudelil. Eelnõu seletuskirjast ei ole võimalik üheselt aru saada, kelle ja millist olemasolevat tegutsemispiirangut loodav õigusraamistik lahendab või milliseid täiendavaid võimalusi loob. Reaalsed probleemid ja kasutusjuhud tuleks eelnevalt kaardistada koos ettevõtetega ning tõendatult kontrollida, kas eelnõuga tõesti lahendatakse ulatuslikku probleemi või üksikute ärijuhtudega seotud kasutajamugavuse küsimust.
4. Sõltuvalt lõplikust lahendusest, võivad digitaalidentiteedi kasutusele võtmisega kaasneda erinevad küberturvalisusega seotud riskid. Kuigi tehisaruga seotud tehnoloogiad arenevad kiirelt, siis teeb TI igapäevaselt otsustusvigu, tuletab andmeid ning on mitmetel juhtudel väljunud etteantud tegutsemisraamidest. Kindlasti tuleks kaaluda eelnõu tasandil tingimusliku registritunnuse lõpetamise võimalust digitaalidentiteedi väärkasutuse korral. Praegune eelnõu sellist lõpetamise / peatamise alust ette ei näe.

5. Märkuste alapeatükkis on öeldud, et "eelnõu ei ole seotud ühegi menetluses oleva eelnõuga". See ei pea paika, sest menetlemises on eelnõu "Andmenõusoleku ja volituste haldamise andmekogu põhimäärus", kuhu tuleks detailselt sisse kirjutada ka digiidentiteedi andmetega seotud info.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heidy Purga
minister

Annika Kukk 5853 9630 annika.kukk@kul.ee
Rasmus Kask 5885 1199 rasmus.kask@kul.ee
Triin Nigul 5469 0062 triin.nigul@kul.ee
Risto Raaper 5222 616 risto.raaper@kul.ee